

Projekts ir liels, bet - ja tas netiks darīts un pabeigts drīz, tad latviešu zinātnieki to vēlāk nožēlos.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$4,500.- kā neatmaksājamu piešķirumu, kas Kanadas valūtā sastādās no šādiem izdevumiem: 600 darba stundas C\$8.- stundā = C\$5,000.-, tehniskie materiāli (diskettes) C\$1,000.-, kopā C\$6,000.-.

ATSAUKSMES: L.Lukss, PBLA priekšsēdis: "Esam iepazinušies ar Latviešu Centra Toronto bibliotēkas projektu "Laika" indeksēšanai. Šis projekts ir drosmīgi sākts tālās nākotnes skatījumā. Faktu bagātība, kas slēpjas turpat četrdesmit gadu periodā par latviešu dzīvi ārpus Latvijas, ir ievērojams faktors pētījumiem visdāzākajās nozarēs nākotnē.

Tā kā jau ceturtā daļa no šī projekta ir veikta ar brīvprātīgi ziedotu laiku un zināšanām, atbalstam prasību palīdzēt šo darbu novest galā, atmaksāt darba spēku indeksētā materiāla ievietošanai datorā."

### 3. "LATVIEŠU LITERĀTŪRAS DARBINIEKI RIETUMU PASAULĒ" Atbalsts kapitāldarba pirmā sējuma izdošanai.

DARBA VEICEJA: Biruta Abula, 2437 Fontainebleau Drive, Atlanta, Georgia, 30360. Redakcijas kollēģija: Dr. Valija Ruņģe (ASV), Aleksandrs Zariņš (Austrālijā) un 8 locekļu literārā J. Zommera (Kanadā) vadībā.

BIRUTAS ABULAS SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Grāmatās "Trimdas rakstnieki 1-3" (1940 gadu beigās) un "Pašportrets" (1965. gadā) atrodama informācija par latviešu literatūras darbiniekiem, kas darbojās trimdas sākuma gados. Nekur vienkopus nav atrodami dati par šo autoru tālāko darbību, un nākošo paaudžu rietumu pasaules literātu pienesumu latviešu literatūrai neesam dokumentējuši vispār. Tādēļ ar novēlošanos - 20 gadu atstarpe! - atzīstam par nepieciešamu izdot laikmetīgu autobiografiju un bio-bibliografisku datu krājumu vairākos sējumos.

Pirmajā sējumā (sagatavošanā) ievietosim ziņas par līdz šim nekur vienkopus nepierakstītiem daiļliterātiem, tulkotājiem, kritiķiem, radaktoriem un literatūras zinātniekiem. Nākošais sējums būs veltīts jau agrāk dokumentētajiem autoriem.

Šis kapitāldarbs būs dokumentācija un liecība par rietumu pasaules autoru darbību, viņu izdzīvošanu un pārdzīvojumiem garajos svešuma gados ar nozīmi ne tikai mūsu, bet arī nākamajām paaudzēm. Šis ir globāls pasākums, kur būs reprezentēti visi līdz šim apzinātie literatūras darbinieki rietumu pasaulē.

Grāmatu paredzam izdot 1989. gada rudenī, nelielā metienā; to varēs iegādāties grāmatu galdos. Darīsim

visu iespējamo, lai, iespēju robežās, to ievietotu visās nozīmīgākajās bibliotēkās, tagadējās un nākošo paaudžu vajadzībām.

Projekta nepieciešamību uzsver rakstnieki, bibliotekāri, literatūras cienītāji un visi, kam rūp rietumu pasaules literārās darbības pierādījumu un liecību saglabāšana nākotnes vajadzībām.

Divgadīgs projekts.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$4,000.- kā neatmaksājamu piešķirumu, katru gadu izmaksājot \$2,000.-. Grāmatu 500 eksemplāros un 500 lappušu apmērā izdos apgāds Mežabele 1989. gada rudenī. Pirmā sējuma budžets:

#### Paredzētie izdevumi

|                                         |                   |
|-----------------------------------------|-------------------|
| Korrigētas grāmatas sagatavošana        |                   |
| ar datora palīdzību .....               | \$ 2,250.-        |
| Iespēšana .....                         | 3,000.-           |
| Foto uzņēmumi .....                     | 400.-             |
| Cietiem vāki .....                      | 2,000.-           |
| Sludinājumi un tehniskie izdevumi ..... | 1,950.-           |
|                                         | <u>\$ 9,600.-</u> |

#### Paredzētie ienākumi

|                                    |                   |
|------------------------------------|-------------------|
| PBLA Kultūras fonda atbalsts ..... | \$ 1,700.-        |
| ALA Kultūras fonda atbalsts .....  | 3,100.-           |
| Latviešu Fonda piešķirums .....    | 4,000.-           |
| Izdevēji sagādās .....             | 800.-             |
|                                    | <u>\$ 9,600.-</u> |

ATSAUKSMES: Kārlis Zvejnieks: "Kā Latviešu Rakstnieku Apvienības (LARA) priekšsēdis pilnā mērā atbalstu Birutas Abulas un Valijas Ruņģes projektu grāmatai par latviešu literatūras darbiniekiem. Kad šo projektu pārrunājam LARA's rakstnieku nedēļā pagājušā gadā Kalamazū, šis projekts guva dzīvu atsaucību visos sanāksmes dalībniekos. Vecie materiāli, līdzšinējie izdevumi neatbilst vairs mūsdienu prasībām un novecojušies. Starplaikā saradušies daudz jaunu autoru - literātu, kuŗu darbi publicēti grāmatās, žurnālos, avīzēs un citos periodiskos izdevumos (pēc sakopotāju datiem pāri 500!). Būtu labi viņu biografijas un bibliografijas atzīmēt. Tas ir liels darbs un prasa daudz pūļu, un prasa arī prāvus materiālus līdzekļus, ko bez piepalīdzības no ārpusē būtu grūti realizēt."

Maira Bundža, LSC bibliotekāre; "Strādājot latviešu bibliotēkā, kas galvenokārt apkalpo latviešu valodas kursu studentus, atrodu lielus robus latviešu references materiālos. Literatūras studentiem ļoti grūti atrast biografiskus materiālus par autoriem pēc T. Zeltiņa 1965. g. izdotiem "Pašportretiem". (Enciklopēdijā jāizsijā literāti no visa cita un der literārāka pieeja.)

Proponētais latviešu literāro darbinieku dokumentācijas krājums ir nepieciešams turpmākai literatūras pētīšanai. Tas vajadzīgs ne tikai studentiem un skolotājiem, bet arī bibliotekāriem un pētniekiem. To varēs izmantot latviešu kultūras izplatīšanai cittautesos. Bibliotekāri to

varēs izmantot autoru datiem, akurātai bibliografiskai informācijai un, veidojot savas kolekcijas, meklējot dažādus izdevumus."

#### 4. LATVIJAS MĀKSLA (MĀKSLA NO LATVIJAS RIETUMOS)

Atbalsts izstādes sagatavošanai 1989. gada Rietumkrasta dziesmu svētkos.

DARBA VEICEJS: Alfrēds Stinkuls, 1337 Quintero Street, Los Angeles, California, 90026.

ALFRĒDA STINKULA SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Esmu izvedis gan pats, gan ar draugu palīdzību ap 200 mākslas darbu no Latvijas, galvenokārt, grafikas, bet arī eļļas gleznas, zīmējumus un akvareļus. Tas prasīja daudzus, intensīvas darbības gadus, apstākļu un mākslinieku personīgu pazišanu, naudu un risku. Paši mākslinieki bija pozitīvi noskaņoti par viņu darbu izstādīšanu Rietumos, pretējā gadījumā šī rīcība nebūtu iespējama. Tādi vārdi kā Ilmārs Blumbergs, Ilze Krūmiņa, Ivars Poikāns, Anna Bētiņa pārstāv tā saucamo jauno paaudzi un ir jau pazīstami ārpus Latvijas, bet nepietiekoši. Ilmārs Blumbergs, Ilze Krūmiņa, Māris Ārgals, Georgs Smelters, Heinrichs Vorkals, Kurts Frīdrihsons ir saņēmuši atzinības balvas un godalgas arī citās valstīs, bet tomēr viņu darbi galvenokārt bijuši apskatāmi tikai Austrumeiropā. Velti meklēt viņu darbus sociālisma slavinājumus. Tajos spēcīgi saskatāmas (paustas) nacionālās īpašības un latviešiem raksturīgais, par ko varam vienīgi būt lepni.

Projekta doma ir rādīt pasaulei latviešu māksliniecišķo varēšanu. Ja tādi darbi reiz ir izgādāti ārā no Latvijas, tos nevajadzētu "pūdēt" tumšos kaktos un iesaiņojumu kārbās. To vieta ir pie skatītāja izstāžu zālēs.

Dziesmu svētki ir piemērots pasākums, kur šādus darbus var plaši izrādīt publikai. Pēc Losandželosas Rietumkrasta dziesmu svētkiem (1989. g. vasarā) izstāde varētu ceļot pa lielākajiem ASV un Kanadas latviešu centriem un tikt parādīta Vispasaules dziesmu dienās. Nebūtu arī nekādu grūtību sarīkot, piemēram: Ilmāra Blumberga grafikas izstādi, jo viņa darbi apliecina spēcīgu varēšanu. Domājot vēl tālāk - varētu mēģināt šos māksliniekus uzaicināt piedalīties pašu darbu skatēs. Domāju, režimam Latvijā būtu grūti šādu ciemošanos liegt!

ASV jau ir pieredze pēc Šatakvases konferences, kad valstī izrādīja latviešu jauniešu-skolēnu darbus, tādējādi pievēršot sabiedrības interesi Latvijas vārdam un Latvijai, vispār. Šo mākslas darbu augstvērtīgums vēl vairāk spētu veicināt šādu attīstību.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$5,000.- kā neatmaksā-

jamu piešķirumu, kas nepieciešams gandrīz 200 mākslas darbu ierāmēšanai, izmantojot profesionālu darbnīcu pakalpojumus. Pārējos, izstādes sarīkošanai nepieciešamos, darbus veiks paša spēkiem un ar draugu palīdzību.

ATSAUKSMES: Gleznotājs Gvido Augusts: "A. Stinkulim ir pieredze izstāžu rīkošanā un LF pieprasītā summa, ņemot vērā darbu skaitu un lielos attālumus ir ļoti minimāla.

Ceru, ka nobalsojot par šo projektu LF dalībnieki piekritīs, ka:

1. Šādas privātā ceļā radītas kolekcijas izstādīšana ASV, Rietumeiropā u.c. sniegs gandarījumu mūsu māksliniekiem Latvijā, kuri atrodas sava veida mājās arestā, jo viņiem pašiem un viņu darbiem ir liegta kustības brīvība ārzemēs.

2. Šāda izstāde trimdas apstākļos rosinās ne tikai skatītājus, bet arī mūsu māksliniekus, īpaši jaunos, neatstāt novārtā iespējas rādīt arī savus darbus trimdas sarīkojumu ietvaros.

3. Ziņas par plašas, labi noorganizētas izstādes gaitu ASV un Rietumeiropā ieinteresēs arī citus Latvijas māksliniekus izstādīties ārzemēs, kas pagaidām bez trimdas sabiedrības tieša atbalsta ir iespējams tikai atsevišķiem privilēģētiem Rīgas māksliniekiem.

4. Daudz ir runāts, ka mums ir jāizvairās no Saka-ru komitejas iniciatīvā radītiem pasākumiem. Šeit ir reta iespēja parādīt un atbalstīt Latvijas mākslu un māksliniekus bez okupācijas režīma tiešas līdzdalības.

Ar LF atbalstu A. Stinkuls veiks svētīgu pasākumu!"

Gleznotājs Laris Strunke: "Gleznas ir interesantas un māksliniecišķi vērtīgas. Rekomendēju dot atbalstu, lai darbus varētu rādīt plašākai latviešu publikai."

#### 5. "VENTSPILS UN VENTSPILS NOVADS"

Atbalsts grāmatas izdošanai.

DARBA VEICEJS: Dr. Kārlis Zvejnieks, 516 Bar Drive, Poinciana, Florida, 32758.

KĀRĻA ZVEJNIEKA SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: 1989. g. Ventspils svin savus 700 gadu pastāvēšanas svētkus. Lai atzīmētu to, arī svešumā izkaisītie ventspilnieki un tā novada cilvēki grib šo notikumu iemūžināt ar izdevumu, veltītu dzimtajai pusei, līdzīgi, kā to darījuši citi pat pagastu apjomā (piem. J. Plauža "Kosas pagasts"). Mēs to gribam darīt visa novada apjomā. Grāmatā ietilptu kultūrvēsturiski dokumenti, atmiņas par Ventspili, daudz citur nekur npublicētu uzņēmumu u.t.t.



Grāmatas redakcijas kollēģija: māc. Alfrēds Celms, Rūdolfs Norītis un Kārlis Zvejnieks, un kā līdzstrādnieki, bez minētiem, ar rakstiem un darbiem piedalās Ernests Aistars, Fricis Dziesma-Forstmanis (Alant Vils), Pēteris Pētersons, Valda Zvanītāja u.c.

Daudz materiālu dod netaiķa Jāņa Sviestiņa piederīgie. J. Sviestiņš, skolotājs un audzinātājs, daudz rakstījis par Ventspili un apkārtni Latvijas patstāvības gados ("Vadonis pa Ventspili un apkārtni", Kurzemes jūrmala", "Sūpo Venta lēni savus viļņus", u.c.). Tāpat būs archibiskapa T. Grinberga seni raksti. Tur atmiņas par skolas gadiem, 1. un 2. pasaules karu un bēgļu gaitām, par Ventspils baznīcām, skolām, organizācijām, Ventspils un apkārtnes (Vārves, Zlēkas, Dziras, Zūras, Užavas, Dundagas, Mazirbes, Popes) ģeografija un vēsture, tāpat apraksti par Ventspils un apkārtnes ievērojamām personām, kā archibiskapu Teodoru Grinbergu, admirāli Teodoru Spādi, Alidu Vāni, Herbertu Dorbi, Dinsbergu ģimeni, u.c.

Vecā, Ventspili atstājušā paaudze pamazām aiziet, bet ir svarīgi saglabāt ziņas un liecības par bijušo, par savu dzimto pilsētu un novadu nākamām audzēm. Mūsu vecā paaudze izmirst, un līdz ar viņiem kapā aiziet viņu pieredze un atmiņas. Bet pašiem mums, mūsu bērniem un bērnu bērniem būtu labi atstāt ziņas par tām vietām, no kurām esam cēlušies. Būtu pēdējais laiks iedzīvotājiem un atdzīvotājiem savu dzimto pusi kaut tikai atmiņās, lai mūsu pēdas neizgaistu nebūtībā, bet paliek iemūžinātas uz visiem laikiem.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$3,500.- kā neatmaksājamu piešķirumu iesietas grāmatas, ar bagātīgu uzņēmumu klāstu, salikšanai, iespiešanai un izsūtīšanai. \$3,500.- paredz ieņemt no subskripcijām.

ATSAUKSMES: Rakstnieks Ernests Aistars: "Tuvojos LF ar īpaši lielu un sirsnīgu lūgumu šo dokumentācijas krājumu atbalstīt ... visa Ventspils būs pateicīga ...".

Inta Purva, Latviešu Preses biedrības Kanadas kopa: "LPB Kanadas kopa atzīst Kārļa Zvejnieka rediģēto Ventiņu grāmatu par vērtīgu pienesumu Latvijas novadu pētniecībā.

Mēs iesakām Latviešu Fondam to atbalstīt."

## 6. "LATVJU RAKSTU RAUDZIS ŠKIEDRAS DARBIEM"

Atbalsts latvju tēlotāju rakstu grāmatas izdošanai.

DARBA VEICEJA: Erna Puriņa-Jansone, 6836 Aetna Court, Wauwatosa, Wisconsin, 53213.

PROJEKTA APRAKSTS: Autore ir pazīstama daiļ-

amatniece, kas pēdējos 50 gadus ir vākusi un krājusi latvju tēlotājus rakstus šķiedras darbiem, izlietojot visas iespējamās grāmatas, kā arī vecus un jaunus darbus etnografijā un lietiskā mākslā. Pēc autorei ziņām, ne svešumā, ne dzimtenē nav latvju tēlotāja rakstu zinātniskā sakārtotībā, ne arī kompozīcijas mācības. Tādēļ nepieciešami izdot šādu tehniskas dabas grāmatu ar ideoloģisku ievirzi, tā dodot nākamajām paaudzēm iespēju radīt darbus latviskās kultūras ietvaros.

Grāmata paredzēta liela formāta (11"x15"), 300 lapu apmērā, apm. 10 lappuses krāsās, labā iespaidumā; pusi grāmatas aizņems grafikas, pusi teksts un konstrukcijas rasējumi. Saturā latvju tēlotāju raksti, ar variantiem, rakstu nozīme un konstrukcija, ievads latviskā kompozīcijā un stila mācībā un tās pielietošana lietiskā mākslā (ar piemēriem).

Visu darbu veic autore ar sava vīra palīdzību; ar personīgiem līdzekļiem iegādājusies datoru manuskripta sagatavošanai.

Divgadīgs projekts.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$12,500.- kā neatmaksājamu piešķirumu un \$12,500.- kā aizdevumu, katru gadu izmaksājot vienu no minētām summām. Paredzētie izdevumi: grāmatas iespiešana 1000 eksemplāros \$21,000.-, iesiešana \$10,000.-, kopā \$31,000.-. Ienākumos autore paredz saņemt \$6,000.- no subskribentiem. Paredzētā grāmatas cena \$60.-.

ATSAUKSMES: Lilija Treimane un Aleksandra Dzērviņa: "Ierosinām piešķirt līdzekļus Ernas Puriņas-Jansones darba – grāmatas "Latvju rakstu raudzis" izdošanai.

Erna Puriņa-Jansone ir beigusi Lietiskās mākslas skolu Liepājā un papildinājusies dažādās mākslas skolās Vācijā un Amerikā. Viņa pārzina visas šķiedras tehnikas, ādas apdari, rotkalšanu un keramiku. Viņas vadībā, ar kādām 25 audzēkņēm, Milvokos ar labām sekmes daudzus gadus darbojās Jauno rakstītāju skola. 7. Kanadas latviešu dziesmu svētkos Pasaules brīvo latviešu apvienības Kultūras fonda žūrijas komisija atzina, ka Jauno rakstītāju skolas audzēkņu darbi ir vieni no labākajiem šķiedras darbiem, pareizā latvju rakstu salikuma tehnikā un krāsu noskaņā izpildīti, un piešķir skolas vadībai PBLA Kultūras fonda goda balvu par latvisko tradīciju turpināšanu. Viņas darinātās lielās sienas segas ir godalgotas vairākās dziesmu svētku izstādēs.

Darbs, pie kura Erna Puriņa ir strādājusi daudzus gadus – "Latvju rakstu raudzis" ir sagatavots izdošanai. Grāmata saturā ir latvju tēlotājs raksts, tā saturs, konstrukcija un piemērošana materiāliem. Ievads latviešu stila mācībā un kompozīcijā. Ornamenti ir savākti no visiem iespējamiem avotiem – grāmatām un materiāliem izpildījumiem. Tie ir sagrupēti pēc to satura un konstrukcijas, kā arī variantu attīstības. Tēlotājam rakstam

ir savs izteiksmes stils, ko pa daļai nosaka materiāls. Tas viss ietilpst grāmatas kompozīcijas mācībā.

Mēs ar minēto darbu esam iepazīnušās un atzīstam, ka tas ir atzīstams un nepieciešams pienesums mūsu kultūras tālākai saglabāšanai. Mēs ļoti ieteicam Latviešu Fondam atbalstīt lielā darba izdošanu."

## 7. "LATVIEŠU TAUTAS KULTŪRAS UN TRADICIJU IEPAZĪŠANAS NODARBĪBAS PIRMSKOLAS BĒRNIEM"

Atbalsts grāmatas sagatavošanai un izdošanai.

DARBA VEICĒJA: Rūta Jordāne, Box 244, Hampstead, New Hampshire, 03841.

RŪTAS JORDĀNES SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Bostonas latviešu skolas vecāku padome un skolotājas vēlas sastādīt un izdot grāmatu, kuŗa ar piemērota līmeņa nodarbībām skolotājam un vecākiem dotu idejas, kā mūsu tautas mantojumu var iemācīt bērniem 3-7 gadu vecumā. Lai gan angļiski var atrast daudz materiālu šim vecumam, latviešu materiāli parasti sākas vecākai grupai un ir domāti tiem, kuŗi jau aug mūsu kultūrā. Nolēmām, ka īsajā laikā, ko bērni pavadā latviešu skolā, tiem vajadzīgas nodarbības, kas sakņojas mūsu kultūrā, nevis pārtulkotas amerikāņu bērnudārzu nodarbības (piemēram novembrī nevajadzētu zīmēt tītarus). Runājot ar skolotājam citās latviešu skolās un ar ALA Izglītības biroja vadītāju un pamatskolas nodaļas vadītāju, uzzinājām, ka katra skola savā veidā pilda šo robu, bet organizētu materiālu nevienam nav. Tādēļ izlēmām projektu sadalīt trīs daļās: 1) savākt materiālus un idejas, vietēji un apciemojot citas skolas, 2) izveidot grāmatu, un 3) izdot grāmatu 1989. g. rudenī.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$8,500.- kā neatmaksājamu piešķirumu un \$4,000.- aizdevumu, ko cer atmaksāt divu gadu laikā, kopā \$12,500.-. Izdevumi: materiālu, ideju sakopošana, skolu apmeklēšanas ceļa izdevumi \$3,100.-; grāmatas salikšana un rediģēšana \$6,000.-; iespiešana un izplatīšana \$4,000.-; kopā \$13,100.-. No ALA Kultūras fonda saņemti \$600.-. Grāmatu iespiedis 500 eksemplāros; paredzētā grāmatas cena \$10.-.

ATSAUKSMES: Irēne Karule, PBLA Kultūras fonda laureāte pedagogijā: "Ar lielāko prieku atbalstu Bostonas latviešu skolas projektu darba grāmatai pirmskolas vecuma bērniem. Esmu strādājusi gan ar saviem bērniem, gan saviem sešiem mazbērniem, gan arī latviešu skolā ar latviski runājošiem un arī nerunājošiem bērniem, un zinu, cik maz ir piemērotu materiālu, kas paustu latviešu kultūras un tautas tradīcijas.

109  
Ciemojoties Bostonas skolā, vēroju sajūsmu un enerģiju, ar kādu tur strādā jaunas, izglītotas un spējīgas latviešu skolotājas, kā arī daiļamatnieks Oļģerts Kutcers. Būs grūti atrast otru tik spējīgu un izdomas bagātu grupu, kam uzticēt sagatavot materiālus mūsu bērniem, kas taču ir cerība mūsu nākotnei."

Andra Zommere, Kalamazū latviešu bērnu dārza Pasaciņa vadītāja: "Latviešu kultūra un tradīcijas ir mūsu tautas vērtīgs mantojums. Gribētu, ka katrs latvietis to pārzinātu, novērtētu un ietilpinātu savā ikdienas dzīvē. Dodot šo mantojumu tālāk bērniem jau no pirmajiem skolas gadiem, ir lielākas iespējas, ka bērni to labi izprātīs un atcerēsies, un par to turpinās interesēties.

Kā bērnu dārza skolotāja, ļoti novērtētu gatavu vielu no kuŗas smelties interesantas un piemērotas nodarbības saviem bērniem, lai tie ieaugtu latviešu kultūrā un tradīcijās."

Rasma Birzgale-Vitola: "Sekojo latviešu skolu darbam, saredzu trūkumus par kuŗiem norūpējusies šī projekta iniciātores Rūta Jordāne. Personīgi pazīstu R. Jordāni un viņas kvalificēto padomi un līdzstrādnieces. Esmu pārliecināta, ka pasākums nepaliks pusceļā un tiks veikts ne tikai ar prātu, bet arī ar sirdi."

## 8. "VADLĪNIJAS PILNA LAIKA BĒRNU DĀRZA IZVEIDOŠANAI UN MĀCĪŠANAI"

Atbalsts materiālu sakopošanai, vadlīniju izstrādāšanai un grāmatas izdošanai.

DARBA VEICĒJA: Andra Zommere, 2318 Gull Road, Kalamazoo, Michigan, 49001.

ANDRAS ZOMMERES SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Kalamazū, Mičiganā, manā vadībā un iekārtojumā kopš 1987. g. novembra darbojas pilna laika latviešu bērnu dārzs ar visām mācībām latviešu valodā. To apmeklē bērni, kuŗu vecāki strādā, vai kuŗu vecākiem ir svarīgi, ka viņu bērni satiekas ar citiem latviešu bērniem.

Bērnu dārza programma ir izstrādāta pēc jaunākiem pedagogiskiem pētījumiem un jaunākām amerikāņu skolās lietotām metodēm. Atstājot bērnu dārzu Pasaciņā, bērni iet uz tālākām skolām ar labu pamatu kā latviešu valodā, tā lasīšanā, rakstīšanā, matēmatikā, kā arī ar spējām sadzīvot un sadarboties ar citiem bērniem un pieaugušiem.

Vadlīnijas pilna laika bērnu dārzam palīdzēs izveidot bērnu dārzus citās pilsētās. Vadlīnijām divas daļas. Pirmajā daļā būs norādījumi nepieciešamiem priekšdarbiem atļaujas iegūšanai. Šajā daļā būs arī izskaidrots, kā iegūstams federālās valdības bezpeļņas statuss.

Otrā daļā būs aprakstīta bērnu dārza programma un bērnu dārza vecuma bērnu mācīšanas metodes. Te ie-



tilps pētījumam apraksti par to, kā bērni mācās, apraksti par piemērotiem mācību materiāliem bērnu dārzā un kā tos gatavot, un pārskats par bērnu dārza mērķiem un to, ko bērnam bērnu dārzā vajadzētu iegūt. Materiālus varēs izmantot katrs ieinteresētais vecāks vai skolotājs, piemērojot tos savai vajadzībai.

Vadlīnijām paredzētas apmēram 35 lappuses. Tās būs pārrakstītas mašīnrakstā un ar mākslinieces palīdzību iekārtotas, lai lasīšana būtu plūstoša un patīkama. Būs pievienoti zīmēti mācību materiālu piemēri.

Vadlīnijas tiks pavairotas un saliktas tā, lai ieinteresēti darbinieki citās pilsētās tās varētu viegli lietot. Tās būs pasūtīnāmas no bērnu dārza Pasaciņā. Kopijas pie-sūtīs Latviešu Fondam un ALA Izglītības birojam. Grā-matas cena \$6.-.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$1,500.- kā neatmaksājamu piešķirumu. Izdevumi: izveidošanas dokumen-tiem, pedagogiskiem un administratīviem referenču materiāliem \$135.-; dažādu izvērtēšanai vajadzīgu mācī-bu materiālu iegādei \$170.-; mācību materiālu gatavoša-nai \$90.-; vadlīniju izstrādāšanai (175 stundas @ \$6.-) \$1,050.-; vadlīniju pārrakstīšanai \$70.-; grafiskai iekār-tai \$60.-; pavairošanai un izsūtīšanai \$120.-; kopā \$1,695.-. Iztrūkstošos \$195.- segs darba veicēja pati.

ATSAUKSMES: Dr. Ģirts Kaugars: "Andru Zommeri pazīstu kopš 1982. gada, kad viņa mācījās latviešu stu-diju programmā Rietummičiganas universitātē. Kopš tā laika Andra izglītību ir turpinājusi, koncentrējoties bērnu skološanā. Šī gada pavasarī Andra ieguva maģis-tra gradu, tajā pašā laikā strādājot profesionāli psiholo-gijā un pēdējā gadā vadot pilna laika latviešu bērnu dārzu. Andra ir pierādījusi, ka viņa ir ļoti zinīga, ener-giska, uzņēmīga un entuziastiska bērnu dārza vadītāja, ku-ņas Pasaciņā bērni nāk ar prieku.

Andras zināšanas, pieredze un darba prieks ir dro-šas garantijas, ka viņas iecerētais projekts tiks laicīgi un labi paveikts. Viņas praktiskā darbā iegūtās atziņas ļoti palīdzēs izveidot pilna laika latviešu bērnu dārzus citās latviešu kolonijās."

Maira Bundža, LSC bibliotēkare: "Kalamazū jaunās latviešu ģimenes ir sajūsminātas un atvieglinātas, ka ir izveidojies latviešu bērnu dārzs Pasaciņā, jo viņu bērnu latviešu valodas zināšanas tiek labi izkoptas. Andra Zommere prot tik labi apieties ar bērniem, ka pat viena amerikāņu ģimene sūta savu dēlu uz Pasaciņu.

Pazīstu projekta iesniedzēju kopš 1982. gada un zinu, ka viņai ir labas latviešu valodas zināšanas un latviska sirds, ku-ņu viņa dod tālāk saviem bērndarznie-kiem. Pazīstu viņu arī kā apzinīgu darba padarītāju.

Vadlīnijas pilna laika bērnu dārza izveidošanai dos iespēju citiem latviešu centriem veidot latviski runājošu bērnu kodolu. Iesaku Latviešu Fondam atbalstīt šo pro-jektu, kā soli visjaunāko latviešu iesaistīšanā latviešu valodas gadā."

## 9. DATORA IEGĀDE LATVIEŠU MĀKSLAS DOKUMENTĒŠANAI UN PUBLICĒŠANAI

Atbalsts datora iegādei.

DARBA VEICĒJS: Arnolds Sildegs, 3222 Winchell Avenue, Kalamazoo, Michigan, 49008.

ARNOLDA SILDEGA SNIEGTAIS PROJEKTA AP-RAKSTS: Datora pielietošana paredzēta sekojošām va-jadzībām:

a) Rakstu krājuma "Latvju Māksla" rediģēšanai un grafiskās apdares veidošanai, kā arī manuskriptu, attēlu u.c. materiālu katalogēšanai references vajadzībām. "Latvju Māksla" ir vienīgais šāda veida izdevums, kas veltīts tikai tēlotājam un lietiskai mākslai un ar savu augsto kvalitāti pazīstams, kā brīvajā pasaulē, tā arī Lat-vijā. 14 gados uzkrāto materiālu daudzumam ir nepie-ciešama datora lietošana.

b) Mākslas slīdņi (ap 3000) sistematizēšanai chro-noloģiskā, satura, ieviržu u.c. kārtībā. Programmu sastādīšanai un to ierakstam atkārtotas lietošanas vaja-dzībām. Slīdņi katalogēšanai skolu, plašākas sabied-rības un atsevišķu mākslas studentu akadēmiskam dar-bam. Jaunu programmu sastādīšanai sabiedrisku sa-nāksmju un kursu vajadzībām. Slīdņi līdz šim pielie-totas: Latviešu Studiju centrā, Rietummičiganas univer-sitātē, 2x2, 3x3 u.c., kā arī plašākai amerikāņu sabied-rībai.

c) Mākslas lekciju materiālu sagatavošanai un to ie-rakstiem turpmākai lietošanai. Projekta atkārtoti pīeda-lījes latviešu sarīkojumos, kā ASV, tā Kanadā. Ar lat-viešu mākslu iepazīstinājis arī amerikāņu sabiedrību.

d) Projekta autors, savu gadu desmitos krāto pie-redzi paredzējis publicēt eseju krājumā. Materiālu ap-strādāšanai un to izveidošanai publicēšanas kārtībā, datora vajadzība ir vairāk kā nepieciešama.

Projekta raksturīgākā iezīme – pieminētās četras akti-vitātes ir savstarpēji saistītas un viena otru papildina, izveidojot masīvu latviešu mākslas programmu.

Autors ir rakstu krājuma "Latvju Māksla" dibinātājs un atbildīgais redaktors jau 14 gadus.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$3,000.- kā neatmaksājamu piešķirumu datora iegādei. Datora un programmu iegādes kopsumma \$4,500.-. Iztrūkstošos \$1,500.- segs autors no personīgiem līdzekļiem.

ATSAUKSMES: Elenora Sturma: "Atbalstu žurnāla "Latvju Māksla" redaktora Arnolda Sildega līdzekļu pie-šķiruma lūgumu personīga datora iegādei – ar latviešu mākslu un kultūru saistītu uzdevumu veikšanai.

Dators būtu neatsvečams palīg līdzeklis žurnāla redaktora darbā daudzo manuskriptu sistematizēšanai.